అక్క

"ఇంకా టాయిలెట్ పూర్తి కాలేదూ? ట్రయిన్ టైముకొస్తుందట. పావుగంటే వుంది" అంటున్నాడు క్రింద నుంచి నాన్న.

"వచ్చేస్తున్నా" అన్నాను మేడమెట్లు దిగుతూ.

అక్క వచ్చేస్తుందంటే ఇల్లంతా సంబరంగా ఉంది.

నాన్న పోర్టికోలో కారు తలుపు పట్టుకు నా కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. అమ్మ మెట్లమీద నిల్చుని వుంది. ఈ మూడేళ్ళలో అక్క జీవితం ఒక దారినపడి వుంటుంది. కాని అక్క మనసు ? మూడేళ్ళయింది అక్కని చూసి !

"ఊ-ఎక్కు" అన్నారు నాన్న.

అమ్మకీ, నాన్నకీ ఎంత హాయి! బరువుదించిన తృప్తీ, అక్క సంసారం ఇలా నిశ్చింతగా గడుస్తుందని వాళ్లు అనుకోలేకపోయారు. కాపరానికి పంపిన ఏడాదిదాకా, ఏనాడు అక్క తిరిగి వచ్చేస్తుందో అని అమ్మా వాళ్లూ వులికి వులికి పడేవారు.

అక్క గమ్మత్తయిన మనిషి. అక్కకి సంబంధించిన ప్రతి విషయం నాకు తెలుసుననుకునేదాన్ని. కాని ... జోగారావు వ్యవహారంతో అక్కని నేనెంతవరకు అర్థం చేసుకున్నానా అన్న సందేహం మొట్టమొదటిసారి కలిగింది.

అక్క కాలేజీలో—నేను హైస్కూల్లో చదువుతున్నా మా యిద్దరిమధ్యా రహస్యాలు ఉండేవికావు. అక్క నెమ్మదికీ హడావుడికీ సరిపోయేది. పెళ్ళి చూపులకి బావ వచ్చేదాకా అక్క జోగారావు విషయం నాతో కూడా అనలేదు.

జోగారావు అక్క క్లాస్‌మేటని విన్నానే కాని, అక్క అతన్ని గురించి వుత్సాహంగా కూడా మాట్లాడినట్లు జ్ఞాపకంలేదు. అత్తకూతురు సుశీమటుకు అతను ముంగిలా వుంటాడని ఎద్దేవా చేసేది.

అలాంటిది బావా వాళ్ళు పెళ్ళి చూపులకి వచ్చినప్పుడు అక్క జోగారావును తప్ప మరొకణ్ణి పెండ్లాడనని నాన్న ముఖంమీద అనేటప్పటికి ఆయన అగ్గిరాముడయిపోయారు.

ఆనాడు మేడమీద మా తర్జన భర్జన, అమ్మ ఏడుపు, నాన్న మర్యాద కాపాడమని అక్కని నేను బ్రతిమిలాడటం— పెళ్ళిమాట దేముడెరుగును, పెళ్ళివారికి మొహం అయినా చూపించి నాన్న పరువుదక్కించమని నేను బతిమిలాడటం...

అక్క పెళ్ళివారికి నచ్చకపోవడం ఏమిటి? ముహూర్తం పెట్టించమని నాన్నతో అన్నారు. అక్క పెళ్ళికి ససేమిరా వొప్పుకోనంది. వారం రోజులు ఇంట్లో వుపవాసాలు, యిల్లు నరకమైపోయింది.

ఆ రాత్రి అక్క గదిలో కూచుని ఆమెను నెమ్మదిగా మాటల్లో దింపాను.

"ఎవరే—ఆ జోగారావు?" అని అడిగాను.

"హృదయంవున్న మనిషి."

"ఈ పెండ్లికొడుకు ఫారెన్ సెర్వెంట్ట. డార్జిలింగులో వసట. తనకంటే పెద్ద ఆఫీసరని మురుస్తున్నారు."

"నాన్న మురుస్తున్నారని చేసుకోమన్నావా?"

"అది గాదు - ఆ జోగారావులో..." ఏమనగలను జోగారావుని?

మరో వారం గడిచిన తర్వాత అక్క టపీమని సంబంధానికి వప్పుకుంది. జోగారావుకి మా కుటుంబ గౌరవం చెరపడం ఇష్టంలేదట - అక్క చెప్పిన మాటలు అక్క విధికి తలవంచి బుద్ధిమంతురాలనిపించుకుంది.

పెళ్ళి మరుసటి నెలలో వైభవంగా జరిగింది. బావ ఫారెస్టు ఆఫీసరు. నెలకి ఎనిమిది వందల జీతం. దూరాభారం అన్న మా టేగాని ఎంత దర్జా! అమ్మ-నాన్న వారించినా వినకుండా పెళ్ళికి వొడబడిన మర్నాటినుంచీ, అక్క కాలేజీ మానేసింది. ఆనాటినుంచీ అక్క ముఖంలో చిరునవ్వు మాయమయ్యింది, ఒక విధమయిన తీక్షణత బయలుదేరింది ముఖంలో.

నిన్న సాయంత్రం సుశీలతో అక్క వస్తోంది, అనగానే "మీ బావకూడానా" అంది ఆత్రంగా, దాని కెందుకో బావగురించి, బావ దాన్ని పెళ్ళాడక—మాఅక్కని చేసుకున్నాడని ఎందుకో అంత ఉక్రోషం! అత్తా వాళ్ళందరికీ అదే

ఏడుపు. పెళ్ళి సంబంధం బెడిసిపోవాలని అక్క ఎంత కోరుకుందో వాళ్ళకేం తెలుసు?

ప్లాట్‌ఫారమ్ హడావుడిగా వుంది. రైలు కూతకూసి పొగలుకక్కుతుంటూ వస్తుంది. అక్క మామూలుగా ఫస్టుక్లాస్ కంపార్టుమెంటులోంచి తొంగి చూస్తోంది. అదేమిటి? అలా వుందేం? ఆ కళ్ళు అంత విచారంగా ఉన్నాయి. ఎంతయినా అంత ప్రయాణ బడలికా?

అక్క ముఖంలోకి మరోసారి చూడంగానే రహస్యం తెలిసినట్టయింది. అక్క యీ మూడేళ్ళనుంచీ బావని వదల లేక కాదన్నమాట ఇక్కడికి రాకపోవడం. స్మృతులనుంచి పారిపోవడానికి మనుషులెంత గట్టిగా ప్రయత్నిస్తారు. అమ్మా నాన్న పెళ్ళయితే చేశారుగాని దాని హృదయాన్ని మార్చ లేకపోయారు.

అక్క రైలు దిగింది. బావ నవ్వుతూ పల్కరించారు. అక్క నాన్న చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకొని నొక్కింది. అలా నొక్కడంలో ఎన్నో సందేశాలు తెలియజెప్పింది. అక్కా అందరిలాంటి మనిషే. ఆమెదీ గాయపడిన హృదయమే.

ఇంటికొచ్చిం తర్వాత అక్క తన పూర్వపు గదిలోకి వెళ్ళి నిట్టూర్పు విడుస్తూ, దూరాన వున్న కొబ్బరిచెట్లనీ, సముద్రపు అలలనీ చూసింది. గబుక్కున నావైపు తిరిగి "అతని గురించి ఖబుర్లేవేనా తెలిశాయా?" అంది.

"బి. ఎ. అయిం తర్వాత యీ వూరునుంచి వెళ్ళి పోయాడు. కొలంబోలో పనిట. సుశీ అంటే విన్నాను."

"అల్లాగా" అంది నీరసంగా.

"నే నెప్పుడూ అతనితో మాట్లాడ లేదు." అన్నాను ఏమీా తోచక.

"నాకు తెలుసు" అంది అక్క లోతుల్లోంచి.

అక్కని దగ్గిరగా తీసుకుని వోదార్చాలనీ అర్థం చేసుకున్నానని ఏవేవో మాటలు చెప్పాలనీ నా స్త్రీ హృదయం పెనగులాడింది. కాని హృదయాన్ని మాటల్లోకి మార్చడమే సంభవమయితే...

మర్నాడు సుశీ, అత్తా వచ్చారు. సుశీ యివీ అవీ మాట్లాడి బావతో-నవ్వింది. అక్కని హాస్యాలాడింది, వెళ్ళబోతూ "జోగారావు పెళ్ళయింది" అంది అక్కతో. ఎవరూ అడగలేదు సుశిని ఆ సంగతి. నాకు లాగి లెంపకాయకొట్టాలనిపించింది. కాని అక్క కళ్లు నన్ను ఆపాయి, సుశి ప్రపంచంలోని మాటలకు విలువలేదు. అవి వొట్టి గాలిమాటలు సుశీ, సందర్భం లేనివి ఆమె మాటలు.

అక్క రెండు నెలలు ఉండాలని వచ్చింది. బావ వారం రోజులు తర్వాత వెళ్ళిపోయారు.

పొద్దుట సుశి ఫోన్ చేసింది. నన్నూ అక్కనీ టీకి రమ్మని. నాకు సుశి అంటే తలనొప్పి "వెళ్ళను బాబూ" అన్నాను అమ్మతో.

"వస్తూపోతుంటేనే బంధుత్వం" అని అమ్మ ఏమేమిటో మాట్టాడింది.

"అక్కను వెళ్ళమను" అన్నాను.

అక్క నావంక జాలిగాచూస్తూ, "వెళ్ళకపోతే నాకు గర్వం అని దెప్పుతారు. యిప్పటికేపడి ఏడుస్తున్నారు" అంది నెమ్మదిగా. ఏదో లోకం కోసమే బతుకుతున్నట్టు నిర్జీవంగా మాట్లాడింది అక్క.

మూడుగంటలవేళ వాళ్ళింటికి బయలుదేరాం. కారు పోర్టికోలో ఆగింది. మేడమీదనుంచి నవ్వులు వినిపిస్తున్నాయి. మెట్లు ఎక్కుతున్నాం. ముందు అక్కా, వెనక నేనూ.

హాల్లో గుమ్మందగ్గిర అక్క అమాంతం ఆగిపోయింది. విరుచుకుపడి పోతుందేమో ననుకున్నాను. హాల్లో ఎదురుగా కుర్చీలో జోగారావు, పక్క కుర్చీల్లో సుశీ, రాధా, అత్త, అక్కనీ జోగారావునీ గెల్చినట్టు పదేపదే చూస్తున్నారు వాళ్ళు.

అక్కని యీ మురికినుంచి చెయ్యిపట్టుకు లాక్కెళ్ళి పోవాలనిపించింది నాకు. సుశీ వాళ్ళు ఎంత సిగ్గులేని మనుషులు? అయినా జోగారావు ఎలా వచ్చాడు బుద్ధిలేక?

అక్క తెప్పరిల్లి, నవ్వుతూ లోపలికి ప్రవేశించి సుశీనీ, రాధనీ, అత్తనీ పల్కరించి, జోగారావుని కుశలప్రశ్నలడిగి, అతని పక్కనున్న కుర్చీమీద వోపిక లేనట్టు కూలబడింది.

నాకుమటుకు మహాచెడ్డ వుడుకుమోత్తనంగా వుంది. ఇందుకా సుశీ 'మేమురాము మొర్రో' అన్నా, బలవంతంచేసి రప్పించింది? అక్కని బాధపెట్టి, యిబ్బందుల్లో యిరికిస్తే దానికేమొస్తుంది? ఇది తెలిసికూడా కాదు. ఒట్టి నీచత్వం.

జోగారావుకూడా యీ కుట్రలో భాగస్వామా? కాని అతని మొహంచూస్తే అతనలాంటివాడిలా కనుపించడం లేదు.

అక్క మాట్లాడితే సుశీవాళ్ళు జోగారావు వంకా; అతను మాట్లాడితే అక్క వంక పరిశీలనగా చూసి తమలో తాము కళ్ళతో మాట్లాడుకునేవారు. అక్క చాలా గంభీరంగా నవ్వుతూ మాట్లాడింది. జోగారావు కాస్త తత్తరపడ్డాడు. సంభాషణ అతికష్టంగా సాగుతోంది.

పావుగంట అయింది సుశీ, రాధా టీ తీసుకొస్తామని కిందకెళ్లారు. నేను మాట్లాడితే తిట్టేటట్టు వున్నారు. అంచేత పెదవులు బిగించుకుని కూచున్నాను.

అత్త వాళ్ళ యిద్దరి వంక చూస్తూ "యిప్పుడేవస్తా" అంటూ లేవబోయింది. అక్క గబుక్కున ఆవిడచెయ్యి పట్టుకుని "నువ్వు వెళ్ళకు అత్తా మాచెల్లిది మంచి సాక్ష్యంగాదు. అది నాపక్షమే పల్కుతుంది" అంది.

"ఏమిటే" అంది అత్త.

"ఏమిటేమిటి? మరి అతన్నీ నన్నూ సమావేశపర్చారా? తరవాత పర్యవసానమేమిటో చూడరూ? నువ్వు కాపలా లేకపోతే మేము ఒకప్పుడు ప్రేమించుకున్న వాళ్ళం కదా-అంనుచే రెక్కలుకట్టుకు యీకిటికీలోంచి ఎగిరిపోవచ్చు, అప్పుడు నువ్వు ఒకరికికాదు, యిద్దరికి సమాధానం చెప్పాలి. అందులో మా ఆయన అటవీశాఖోద్యోగి" అంటూ అత్త

చెయ్యి వదలకుండా పట్టుకుంది అక్క. నాకు బలే సంతోష మయింది.

"మీ ఆవిడ ఎక్కడుంది జోగారావు?" అని అడిగింది అక్క చెయ్యి వదలకుండానే.

"మా ఆవిడా? నాకు పెళ్ళికాలేదే!" అన్నాడు తెల్ల పోయి.

"అల్లాగా శుసి అయిందని అంటే అయిందేమో అను కున్నాను. భార్యని చూడటానికి వచ్చేవని చెప్పిందే!"

"అబ్బే, మానాన్న పోయారు. అందుకు వచ్చాను ఈవూరు. రేపు వెళ్ళిపోతాను" అన్నాడు కాలివేళ్ళు చూసు కుంటూ.

"ఐ యామ్ సారీ" అంది అక్క.

నాకు అతన్ని చూస్తే జాలేసింది.

జోగారావు అక్క మొహంలోకి చూస్తూ "ఒక్క మాట. చెప్తాను నమ్మతావా? నువ్వు యీ వూళ్ళో వున్నట్టుకూడా నాకు తెలియదు? సుశీల టీకి పిలిస్తే వచ్చాను. కాని నాకు వీరి టీ వద్దు, ఏమీవద్దు. నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. ఇంకోసారి ఎప్పుడైనా ఇంతకంటె సవ్యమైన పరిస్థితుల్లో కలుసుకుందాం. ఈ కపటనాటకంలో నేను పాత్రధారిని కానని నువ్వు తెలుసుకుంటే నాకదే పదివేలు" అంటూ, అంతవరకూ బెరుకు బెరుకుగా కూచున్న జోగారావు కుర్చీ లోంచి లేచి రివ్వున వెళ్ళిపోయాడు.

అత్త ముఖం కందగడ్డలా అయింది. మెట్ల దిగువని రాధా, సుశీ గుసగుస లాడుతున్నారు. ఇంకా టీ ఏమిటి? అక్కా నేను ఇంటికొచ్చేశాము. అక్కని పలకరి స్తే హిమాలయాలు కరుగుతాయేమోనని అనిపించింది.

కిమ్మనకుండా అక్క సరాసరి తన గదిలోకి వెళ్ళి పడుకుంది. అంత తొందరగా వచ్చినందుకు అమ్మ ఆశ్చర్యపోయింది. అక్కకి తలనొప్పిగా వుందనీ, పలకరించవద్దనీ అందర్నీ బ్రతిమిలాడాను.

రాత్రి భోజనానికి పిల్చేందుకు గది దగ్గిరకు వెళ్ళాను గాని, తలుపుకొట్టే ధైర్యం లేకపోయింది.

అంతా పడుకున్నారు. పదకొండు అయింది. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. నెమ్మదిగా తలుపు తట్టాను. లోపల గడియ లేదు. తలుపు తెరుచుకుంది. చీకట్లో పక్కమీద అక్క పడుకుని వుంది. ఆ చీకటిగదిని ఆమె కాటుకకళ్ళు వెలిగిస్తున్నాయి.

అక్కని రెండు చేతుల్లోకి తీసుకుని, "అవమానాలు భరించాలి. మనం ఆడవాళ్ళం. భూదేవిలాంటి వాళ్ళం" అన్నాను తలనిమురుతూ.

నా వడిలోకి మహా ప్రవాహాలు పరుగెట్టాయి.

—o—